Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Sjette Afdeling)

3. december 2015 *

»Ansvar uden for kontrakt — andragende til Europa-Parlamentet — videregivelse af visse personoplysninger på Parlamentets websted — ikke tilstrækkelig kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, som tillægger borgerne rettigheder«

I sag T-343/13,

CN, Brumath (Frankrig), ved advokat M. Velardo,

sagsøger,

støttet af:

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) først ved A. Buchta og V. Pozzato, derefter ved A. Buchta, M. Pérez Asinari, F. Polverino, M. Guglielmetti og U. Kallenberger, som befuldmægtigede,

intervenient,

mod

Europa-Parlamentet ved N. Lorenz og S. Seyr, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående en påstand om erstatning med henblik på genopretning af det tab, sagsøgeren angiveligt har lidt som følge af videregivelsen af visse personoplysninger på Parlamentets websted, der vedrørte sagsøgeren,

har

RETTEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, S. Frimodt Nielsen, og dommerne F. Dehousse og A.M. Collins (refererende dommer),

justitssekretær: ekspeditionssekretær J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 24. marts 2015,

afsagt følgende

* Processprog: italiensk.

Dom

Sagens baggrund

1 Indtil 2011 var sagsøgeren, CN, tjenestemand ved Rådet for Den Europæiske Union. Den 23. september 2009 indgav sagsøgeren ved hjælp af en online-formular på Parlamentets websted et andragende til Europa-Parlamentet vedrørende den støtte, der ydes til en EU-tjenestemands handicappede familiemedlemmer, de vanskeligheder, som EU-tjenestemænd, der har sundhedsproblemer i løbet af deres karrierer, oplever, og Rådets dårlige behandling af hans sag.

2 Den 8. januar 2010 blev Europa-Kommissionen hørt i overensstemmelse med artikel 202, stk. 6, i Parlamentets forretningsorden (EUT 2011 L 116, s. 1, herefter »forretningsordenen«), nu forretningsordenens artikel 216, stk. 6, i dennes affattelse af juli 2014.

3 Den 15. januar 2010 informerede Udvalget for Andragender sagsøgeren om, at hans andragende opfyldte betingelserne for behandling.

4 Efter at have modtaget Kommissionens svar den 15. marts 2010 besluttede Udvalget for Andragender at afslutte behandlingen af andragendet og informerede sagsøgeren herom den 14. juni 2010.

5 Efter at det afviste andragendet offentliggjorde Parlamentet et dokument vedrørende andragendet på sit websted med titlen »Meddelelse til medlemmerne« (herefter »meddelelsen«). Meddelelsen beskrev summarisk andragendets indhold såvel som Kommissionens svar. Den angav navnlig sagsøgerens navn, idet den præciserede, at han var blevet ramt af en alvorlig sygdom, der var livstruende, og at hans søn led af et alvorligt mentalt eller fysisk handicap.

6 I maj 2011 sygemeldte Rådet sagsøgeren på grund af hans sundhedstilstand.

7 I april 2012 sendte sagsøgeren en e-mail til »Europe direct contact centre« ved Kommissionen, der videresendte den til Parlamentet den 10. april 2012. I e-mailen anmodede sagsøgeren om, at meddelelsen blev fjernet fra Parlamentets websted.

8 Den 20. april 2012 svarede Parlamentet sagsøgeren, idet det oplyste, at det havde fjernet meddelelsen fra internettet.

9 Den 31. august 2012 gentog sagsøgeren igennem sin advokat sin anmodning, fordi de pågældende personoplysninger ifølge sagsøgeren stadig kunne findes på Parlamentets websted.

10 Den 24. september 2012 svarede Parlamentet, at offentliggørelsen af meddelelsen var lovlig. Parlamentet tilføjede, at sagsøgerens personoplysninger dog var blevet slettet fra internettet, til trods for at der ikke forelå nogen juridisk forpligtelse til at gøre dette.

11 Som svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten har Parlamentet angivet, at de sidste sletningsoperationer i forhold til de sædvanlige søgemaskiner fandt sted den 8. oktober 2012.

12 Den 4. december 2012 gentog sagsøgerens advokat anmodningen, idet denne anførte, at de pågældende personoplysninger stadig kunne findes på internettet.

13 Den 10. januar 2013 svarede Parlamentet sagsøgerens advokat, at Parlamentet vurderede, at det havde handlet lovligt. Parlamentet tilføjede, at alle de dokumenter, der kunne findes på dets websted, imidlertid var blevet eller var ved at blive behandlet med henblik på at slette sagsøgerens personoplysninger.

14 Ifølge sagsøgeren var de pågældende personoplysninger tilgængelige på internettet mindst indtil sidstnævnte dato.

Retsforhandlinger og parternes påstande

15 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 28. juni 2013 har sagsøgeren anlagt nærværende sag.

16 Ved skrivelse, som indgik til Rettens Justitskontor den 4. oktober 2013, har Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) anmodet om at måtte intervenere i sagen til støtte for sagsøgerens påstande. Ved kendelse af 21. november 2013 imødekom formanden for Rettens Sjette Afdeling denne interventionsbegæring. EDPS har indgivet interventionsindlæg den 7. februar 2014. Parterne har indgivet bemærkninger til indlægget inden for de fastsatte frister.

17 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Den Europæiske Union og Parlamentet tilpligtes at betale sagsøgeren et beløb på 1 000 EUR i erstatning for det økonomiske tab, som han har lidt, og et beløb på 40 000 EUR i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som han har lidt, med tillæg af 6,75% i renter.

— Unionen og Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

18 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

19 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Sjette Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling og har som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til artikel 64 i Rettens procesreglement af 2. maj 1991 opfordret parterne til at indlevere visse dokumenter og har stillet dem skriftlige spørgsmål og opfordret dem til at besvare disse før retsmødet. Parterne har efterkommet disse anmodninger inden for den fastsatte frist.

20 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret de mundtlige spørgsmål fra Retten i retsmødet den 24. marts 2015.

Retlige bemærkninger

21 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren anført et enkelt anbringende om Unionens erstatningsansvar uden for kontrakt. Ifølge sagsøgeren er de tre betingelser, der kan medføre dette ansvar, opfyldt i den foreliggende sag – dvs. Parlamentets retsstridige adfærd, at der foreligger et tab og tilstedeværelsen af en direkte årsagsforbindelse mellem denne ulovlighed og tabet.

22 EDPS har støttet sagsøgerens påstande for så vidt angår Parlamentets retsstridige adfærd.

23 Parlamentet mener, at søgsmålet i sin helhed er ugrundet.

1. *Parlamentets retsstridige adfærd*

Parternes argumenter

24 Indledningsvis har sagsøgeren gjort gældende, at når der forekommer en ulovlighed på et område, hvor den pågældende institution råder over et vidt skøn, er Unionens erstatningspligt uden for kontrakt i henhold til retspraksis betinget af konstateringen af en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder. Det afgørende kriterium for vurderingen af, om en tilsidesættelse er tilstrækkelig kvalificeret, er, om en institution åbenbart og groft har overskredet grænserne for sine skønsbeføjelser.

25 Såfremt en institution derimod råder over et stærkt begrænset eller intet skøn, kan selve den omstændighed, at der er begået en overtrædelse af EU-retten, efter sagsøgerens opfattelse være tilstrækkelig til at bevise, at der foreligger en tilstrækkelig kvalificeret krænkelse.

26 Sagsøgeren mener, at Parlamentet for så vidt angår afgørelsen om at offentliggøre meddelelsen på dets websted ikke rådede over nogen skønsbeføjelse i forhold til den gældende juridiske ramme (artikel 8 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, der blev undertegnet i Rom den 4.11.1950 (herefter »EMRK«), artikel 8, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 22 i De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap, der blev vedtaget den 13.12.2006 og ratificeret af Unionen den 23.12.2010 (herefter »konventionen om rettigheder for personer med handicap«), samt Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18.12.2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT 2001 L 8, s. 1)).

27 Sagsøgeren har gjort gældende, at Parlamentet har tilsidesat disse bestemmelser ved at offentliggøre oplysninger om sagsøgeren og dennes søns sundhedstilstand såvel som sagsøgerens arbejdsliv.

28 Sagsøgeren har navnlig påberåbt sig artikel 5, litra d), og artikel 10 og 16 i forordning nr. 45/2001. Det følger ikke af det dokument, hvori sagsøgeren gav sit samtykke til, at hans andragende blev behandlet offentligt, at han utvetydigt gav sit samtykke til offentliggørelsen af personoplysninger, eller at han udtrykkeligt gav sit samtykke for så vidt angår offentliggørelsen af oplysninger vedrørende sin sundhedstilstand og det forhold, at der er en handicappet person i hans familie.

29 Derudover reagerede Parlamentet, om end sagsøgeren anmodede om, at personoplysningerne blev fjernet fra Parlamentets websted, i første omgang negativt og efterkom kun anmodningen efter sagsøgerens advokats indgriben, hvilket er i strid med retten til at få personoplysninger slettet. I øvrigt betyder den omstændighed, at Parlamentet accepterede at slette oplysningerne, at Parlamentet stiltiende anerkendte, at offentliggørelsen var ulovlig. Artikel 16 i forordning nr. 45/2001 fastsætter nemlig alene, at personoplysninger, hvoraf behandlingen er ulovlig, skal slettes.

30 Parlamentets pligt til gennemsigtighed kan ikke retfærdiggøre videregivelsen af personoplysninger om en persons sundhedstilstand og det forhold, at der er en handicappet person i vedkommendes familie. Selv om det antages, at offentliggørelsen af et resumé af andragender med henblik på at give oplysninger om EU-institutionernes aktiviteter er en beskyttelsesværdig interesse, ville tilsidesættelsen af sagsøgerens rettigheder være uforholdsmæssig.

31 I replikken har sagsøgeren tilføjet, at Parlamentet ligeledes har tilsidesat artikel 12 i Præsidiets afgørelse af 22. juni 2005 om gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende forordning nr. 45/2001 (EUT C 308, s. 1, herefter »gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende forordning nr. 45/2001«), der bestemmer,

at en anmodning om sletning skal behandles inden for en frist på 15 arbejdsdage, og at sletningen, hvis anmodningen imødekommes, skal ske »omgående«. I den foreliggende sag varede proceduren imidlertid næsten 10 måneder.

32 Ifølge sagsøgeren hverken kræver eller tillader forretningsordenens artikel 203 offentliggørelsen af oplysninger som de i nærværende sag omhandlede. Derudover kan forretningsordenen, som er et dokument af intern organisatorisk karakter, ikke fravige forordning nr. 45/2001.

33 Parlamentet mener, at dets adfærd var lovlig.

34 Hvad angår den indledende fase af den offentlige behandling af andragendet har Parlamentet gjort gældende, at dets adfærd var i overensstemmelse med artikel 5, litra b) (behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse), med artikel 5, litra d) (behandling sker på grundlag af, at der utvetydigt er givet samtykke), med artikel 10, stk. 2, litra a) (udtrykkeligt samtykke til behandling af følsomme oplysninger), og med artikel 10, stk. 2, litra d) (behandlingen af personoplysninger, som klart er offentliggjort af den registrerede), i forordning nr. 45/2001.

35 Hvad for det første navnlig angår argumentet i forhold til artikel 5, litra b), i forordning nr. 45/2001, har Parlamentet mindet om, at forretningsordenens artikel 203 (nu artikel 217) som hovedregel fastsætter, at andragenderne bekendtgøres. I medfør af forretningsordenens artikel 201, stk. 9), betragtes et andragende som hovedregel som et offentligt dokument, og andragerens navn og andragendets indhold kan af gennemsigtighedshensyn offentliggøres af Parlamentet. Følgelig medfører indgivelsen af et andragende i princippet, at dette offentliggøres, hvilket gør det muligt for andre borgere at tilslutte sig underskriveren. I øvrigt har Parlamentet gjort gældende, at dette arbejde i henhold til artikel 10 TEU og 11 TEU samt artikel 15 TEUF og 232 TEUF hovedsageligt foregår offentligt.

36 For det andet skete behandlingen af personoplysningerne ifølge Parlamentet i overensstemmelse med artikel 5, litra d), i forordning nr. 45/2001, eftersom sagsøgeren utvetydigt havde givet sit samtykke til, at hans andragende behandledes offentligt. Sagsøgeren var blevet behørigt informeret, og han havde ikke gjort brug af den mulighed, som han blev tilbudt om at bede om anonym eller fortrolig behandling af sit andragende.

37 For det tredje har Parlamentet gjort gældende, at det samtykke, som sagsøgeren gav på de ovenfor beskrevne betingelser, var et udtrykkeligt samtykke til behandling af følsomme oplysninger som omhandlet i artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning nr. 45/2001.

38 For så vidt angår den fase, der kom efter offentliggørelsen af oplysningerne, har Parlamentet i forhold til anmodningen om sletning anført, at den vigtigste betingelse for, at den registrerede kan opnå sletning af sine oplysninger på grundlag af artikel 16 i forordning nr. 45/2001, er, at behandlingen af disse oplysninger er ulovlig, hvilket ikke var tilfældet i den foreliggende sag. Til trods for dette slettede Parlamentet oplysningerne om sagsøgeren af simpel høflighed.

39 Parlamentet har i øvrigt anført, at forordning nr. 45/2001 ikke indeholder nogen bestemmelse, der gør det muligt at trække det afgivne samtykke tilbage. Hvis det antages, at en sådan tilbagetrækning var mulig, ville denne udelukkende kunne have betydning fremadrettet. Derudover ville det være umuligt at slette bestemte oplysninger med tilbagevirkende kraft – såsom de oplysninger, der fremgår af protokollen fra et møde i Parlamentet, der er blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.

40 EDPS har i sit interventionsindlæg koncentreret sig om betingelsen vedrørende Parlamentets angiveligt retsstridige adfærd.

41 EDPS er af den opfattelse, at et samtykke for at være gyldigt skal være informeret og specifikt – dvs. knyttet til den behandlingsoperation, som den registrerede er blevet informeret om. Efter EDPS' mening var disse betingelser imidlertid ikke opfyldt i denne sag. Ingen af de oplysninger, der var givet i online-formularen, informerede klart andrageren om de nøjagtige konsekvenser af den påtænkte behandling. Navnlig var det i denne formular slet ikke nævnt, at følsomme oplysninger ville blive gjort tilgængelige på internettet. EDPS har tilføjet, at artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning nr. 45/2001 giver en supplerende beskyttelse i forhold til forordningens artikel 5, litra d), for så vidt som den stiller krav om, at de informationer, som den registrerede gives med henblik på, at dennes samtykke opnås, klart skal henvise til de følsomme oplysninger og den påtænkte behandlingsoperation. Ifølge EDPS ville enhver anden fortolkning fratage forordningens artikel 5, litra d), sit indhold.

42 I lyset af det ovenstående er EDPS af den opfattelse, at Parlamentet ikke har opnået sagsøgerens udtrykkelige samtykke i den betydning, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning nr. 45/2001.

Rettens bemærkninger

43 I henhold til artikel 340, stk. 2, TEUF »[skal Unionen] for så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold […] i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dets institutioner eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv«.

44 Domstolen har fastslået, at Unionens erstatningspligt uden for kontrakt i henhold til artikel 340, stk. 2, TEUF på grund af ulovlig adfærd udvist af dets organer er undergivet en række betingelser, nemlig at institutionens kritiserede adfærd har været retsstridig, at der er indtrådt et tab, og at der er årsagsforbindelse mellem den ulovlige adfærd og det påståede tab (dom af 11.7.1997, Oleifici Italiani mod Kommissionen, T-267/94, Sml., EU:T:1997:113, præmis 20, og af 9.9.2008, MyTravel mod Kommissionen, T-212/03, Sml., EU:T:2008:315, præmis 35). Betingelsen om EU-institutionernes retsstridige adfærd stiller krav om en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder (dom MyTravel mod Kommissionen, EU:T:2008:315, præmis 37). Det afgørende kriterium for, om en overtrædelse af EU-retten kan anses for tilstrækkelig kvalificeret, er, om en EU-institution åbenbart og groft har overskredet grænserne for sine skønsbeføjelser (dom af 5.3.1996, Brasserie du pêcheur og Factortame, C-46/93 og C-48/93, Sml., EU:C:1996:79, præmis 55).

45 Hvad angår betingelsen om institutionernes retsstridige adfærd skal det for det første undersøges, om de retsregler, som sagsøgeren har påberåbt sig, har til formål at tillægge borgerne rettigheder, og for det andet, hvorvidt Parlamentet har begået en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af disse regler.

46 I stævningen har sagsøgeren påberåbt sig dels de bestemmelser vedrørende beskyttelse af personoplysninger, der er indeholdt i chartret om grundlæggende rettigheder, forordning nr. 45/2001 samt gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende forordning nr. 45/2001, dels de bestemmelser om beskyttelse af privatlivet, der er indeholdt i EMRK og konventionen om rettigheder for personer med handicap.

Reglerne om beskyttelse af personoplysninger

47 Det skal bemærkes, at den ret til beskyttelse af personoplysninger, der er fastsat i artikel 8 i chartret om grundlæggende rettigheder, er blevet uddybet i forordning nr. 45/2001 for så vidt angår retsakter udstedt af EU-institutioner og -organer og i gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende forordning nr. 45/2001 hvad særligt angår Parlamentet. Disse forskellige bestemmelser har til formål at tillægge borgerne rettigheder. Følgelig kan disse påberåbes af sagsøgeren i forbindelse med hans erstatningssag.

48 Hvad angår tilstedeværelsen af en tilstrækkeligt karakteriseret tilsidesættelse af disse regler vedrører de af sagsøgeren fremførte argumenter hovedsageligt anvendelsen af forordning nr. 45/2001 og dens gennemførelsesforanstaltninger. Sagsøgeren har bl.a. ikke bestridt, at disse regler er i overensstemmelse med den ret, der er fastlagt i chartret om grundlæggende rettigheder. Derfor er dommen af 9. november 2010, Volker und Markus Schecke og Eifert (C-92/09 og C-93/09, Sml., EU:C:2010:662), i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, uden relevans for afgørelsen af den foreliggende sag.

49 Derudover fremgår det i henhold til retspraksis af første punktum i 15. betragtning til forordning nr. 45/2001, at en henvisning til andre bestemmelser ikke er nødvendig i forhold til en behandling, der finder sted som led i udøvelsen af aktiviteter, som hører under denne forordnings anvendelsesområde, eftersom det i sådanne tilfælde klart er forordning nr. 45/2001 selv, der finder anvendelse (dom af 29.6.2010, Kommissionen mod Bavarian Lager, C-28/08 P, Sml., EU:C:2010:378, præmis 62). Følgelig skal bestemmelserne i forordning nr. 45/2001 og dens gennemførelsesforanstaltninger analyseres med henblik på dette søgsmål.

50 Det følger af retspraksis, at der bør anlægges en vid fortolkning af udtrykket »oplysninger om helbredsforhold«, således at det omfatter oplysninger vedrørende alle aspekter, såvel fysiske som psykiske, af en persons helbred (jf. analogt dom af 6.11.2003, Lindqvist, C-101/01, Sml., EU:C:2003:596, præmis 50, vedrørende Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24.10.1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EUT L 281, s. 31)). Imidlertid kan dette udtryk ikke udvides til at omfatte udtryksformer, der ikke medfører videregivelsen af nogen som helst oplysning om helbredsforhold eller om en persons medicinske tilstand (jf. i denne retning dom af 31.5.2005, Dionyssopoulou mod Rådet, T-105/03, Sml. Pers., EU:T:2005:189, præmis 33).

51 Det er i lyset af disse betragtninger, at der skal foretages en undersøgelse først af den oprindelige offentliggørelse af de pågældende personoplysninger og derefter af Parlamentets svar på sagsøgerens anmodning om, at disse oplysninger blev fjernet fra Parlamentets websted.

– Udbredelsen af personoplysninger på internettet

52 Indledningsvis skal det bemærkes, at Parlamentet i den foreliggende sag har foretaget en række behandlingsoperationer af personoplysninger som omhandlet i artikel 2, litra b), i forordning nr. 45/2001. Videregivelsen af personoplysninger, herunder udbredelse på internettet, udgør en sådan behandlingsoperation i den nævnte bestemmelses forstand.

53 Den på Parlamentets websted offentliggjorte meddelelse angav bl.a., at sagsøgeren, der blev identificeret ved navns nævnelse, for nylig havde fået en alvorlig sygdom, der kunne være livstruende, og at hans søn led af et handicap. Meddelelsen indeholdt ligeledes visse oplysninger om sagsøgerens karriere.

54 Derfor må det anerkendes, at den behandling af oplysninger, som Parlamentet foretog, vedrørte personoplysninger om sagsøgeren (bl.a. oplysninger om hans karriere) såvel som følsomme personoplysninger vedrørende sagsøgerens og dennes søns helbred. Behandlingen af disse forskellige sæt personoplysninger skal undersøges separat.

55 For det første skal behandlingen af sagsøgerens følsomme personoplysninger undersøges i lyset af artikel 10 i forordning nr. 45/2001.

56 I henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 45/2001 er behandling af personoplysninger vedrørende helbredsforhold forbudt. Imidlertid finder dette forbud i medfør af forordningens artikel 10, stk. 2, litra a), bl.a. ikke anvendelse, når den registrerede udtrykkeligt har givet sit samtykke.

57 I denne sammenhæng skal det bemærkes, at artikel 2, litra h), i forordning nr. 45/2001 definerer den registreredes samtykke som »enhver frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvorved den registrerede indvilliger i, at personoplysninger, der vedrører den pågældende selv, gøres til genstand for behandling«.

58 I det pågældende tilfælde skal det fastslås, hvorvidt sagsøgeren, som Parlamentet har påstået, gav sit udtrykkelige samtykke til offentliggørelsen af sine følsomme personoplysninger på internettet.

59 I nærværende sag kan indgivelsen af andragendet, i betragtning af at artikel 2, litra h), i forordning nr. 45/2001 ikke fastsætter nogen formel betingelse, anses for at være en viljestilkendegivelse fra sagsøgerens side.

60 I øvrigt har sagsøgeren ikke påberåbt sig nogen omstændighed, der kan rejse tvivl om den kendsgerning, at andragendet blev indgivet frivilligt, uden overtalelse, tvang, intimidering eller vildledning.

61 I henhold til samme bestemmelse skal samtykket være specifikt – dvs. knyttet til en behandlingsoperation (eller en række behandlingsoperationer) med bestemte formål. Den nævnte bestemmelse fastslår ligeledes, at samtykket for at være gyldigt skal være informeret, hvilket indebærer, at den registrerede på det tidspunkt, hvor denne afgiver sit samtykke, råder over væsentlige oplysninger om de grundlæggende aspekter af behandlingen i betragtning af konteksten i det foreliggende tilfælde.

62 Endelig skal samtykket, som det følger af artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning nr. 45/2001, når det vedrører behandling af følsomme oplysninger, være udtrykkeligt. Med andre ord skal dette samtykke være udtrykkeligt, uden at det stiltiende kan udledes af den registreredes handlinger.

63 Det er i lyset af disse principper, at den foreliggende sag skal undersøges.

64 Det skal bemærkes, at Parlamentets websted anbefaler andragere at læse »onlinehjælpen«, inden de indgiver et andragende. Den nævnte »onlinehjælp« indeholder det følgende i rubrikken »Offentliggørelse af andragender«:

»Andragere skal være opmærksomme på, at protokollerne offentliggøres i EU-tidende, og at bestemte oplysninger såsom andragerens navn og andragendets nummer af denne grund er tilgængelige på internettet. Dette har betydning for beskyttelsen af personoplysninger, og andragere skal være særligt opmærksomme herpå. Såfremt De som andrager ikke ønsker, at Deres navn nævnes, vil Europa-Parlamentet overholde Deres ret til respekt for privatlivet. De skal dog tydeligt og udtrykkeligt anmode herom i Deres andragende. Hvis De tilsvarende ønsker, at Deres andragende behandles fortroligt, skal De klart anmode herom. Udvalget for Andragender går ind for gennemsigtighed, og dets møder kan derfor følges på internettet. Det er således muligt at følge med i forhandlingerne på en hvilken som helst computer gennem Europa-Parlamentets websted. I hovedreglen er Udvalgets møder offentlige. Andragere kan, hvis de anmoder herom, deltage i møderne, når deres andragende bliver behandlet.«

65 Derudover udfyldte sagsøgeren, da denne indgav sit andragende ved hjælp af Parlamentets websted, en formular, hvor denne svarede bekræftende på de følgende spørgsmål:

»Såfremt Udvalget for Andragender finder, at Deres andragende opfylder betingelserne for behandling, er De indforstået med, at Deres andragende behandles offentligt?«

»Er De indforstået med, at Deres navn registreres i et offentligt onlineregister?«

66 I øvrigt bør der tages hensyn til de følgende elementer.

67 For det første skal Retten tage hensyn til opbygningen og formålet med det ret til indgivelse af andragender til Parlamentet, som tildeles af artikel 24 TEUF og 227 TEUF. Denne ret til indgivelse af andragender er udtrykkelig udformet som et instrument for deltagelse i det demokratiske liv, hvis formål er at være gennemsigtigt for at gøre det muligt for andre borgere eventuelt at samvirke heri og følgelig at udløse en debat. Derudover skal der henvises til artikel 15 TEUF og 232 TEUF, der bestemmer, at Parlamentets arbejde i princippet foregår offentligt. Det er således i denne kontekst, at de regler, der regulerer udøvelsen af retten til indgivelse af andragender – og bl.a. de regler, der er indeholdt i forretningsordenens artikel 201 ff. (nu artikel 215 ff.) – skal anvendes.

68 For det andet skal der henvises til den gængse betydning af udtrykket »behandlet offentligt« for en gennemsnitsperson, når vedkommende skal udfylde en formular i forbindelse med indgivelsen af et andragende.

69 For det tredje skal der mindes om, at sagsøgeren på tidspunktet for indgivelsen af Parlamentet blev informeret om, at han kunne anmode om anonym eller fortrolig behandling af sit andragende, at protokollen blev offentliggjort i EU-tidende, at »visse oplysninger«, henunder andragerens navn, var tilgængelige på internettet, at der var et offentligt tilgængeligt onlineregister, og at Udvalget for Andragenders møder kunne ses online.

70 For det fjerde skal der henvises til det pågældende andragendes specifikke indhold – dvs. den omstændighed, at en EU-institution angiveligt ikke havde taget behørigt hensyn til sagsøgerens sygdom (og hans søns handicap) i forhold til hans karriere – hvilket er et spørgsmål, der i princippet tiltrækker en vis offentlig interesse. Det skal tilføjes, at bekræftelsen af modtagelse udtrykkeligt bekræftede, at andragendets genstand netop omhandlede disse hensyn. Følgelig drejede offentliggørelsen af disse oplysninger sig om andragendets specifikke indhold og ikke om accessoriske eller overflødige oplysninger.

71 I denne forbindelse bestemmer forretningsordenens artikel 201, stk. 9, at »[et andragende som hovedregel] [e]fter registrering betragtes […] som et offentligt dokument, og andragerens navn og andragendets indhold kan af gennemsigtighedshensyn offentliggøres af Parlamentet«. Samme artikels stk. 10 bestemmer, at »[andrageren] [u]anset stk. 9 […] kan anmode om, at hans eller hendes navn tilbageholdes for at beskytte hans eller hendes privatliv, og Parlamentet skal i så fald respektere en sådan anmodning«.

72 I medfør af forretningsordenens artikel 203 om bekendtgørelse af andragender gælder:

»1. De andragender, der optages i det i artikel 201, stk. 6, omhandlede register, samt de vigtigste proceduremæssige afgørelser i forbindelse med behandlingen af de pågældende andragender bekendtgøres på et plenarmøde. Disse meddelelser optages i mødeprotokollen.

2. Titlen på og sammendraget af de i registret optagne andragender samt de udtalelser, der er fremsendt i forbindelse med behandlingen af andragendet, gøres sammen med de vigtigste afgørelser offentligt tilgængelige i en database, for så vidt som andrageren er indforstået hermed. Andragender, der behandles fortroligt, opbevares i Parlamentets arkiv, hvor de er tilgængelige for alle medlemmer.«

73 Nærmere bestemt er andragender i princippet offentlige dokumenter, selv om der kan afviges fra denne regel efter den berørte parts anmodning. Som Parlamentet har understreget under retsmødet, ville enhver anden konklusion svare til at pålægge Parlamentet en pligt til at foretage censur i forhold til indholdet af det af sagsøgeren indgivne anbringende.

74 Følgelig skal det i betragtning af samtlige de ovenfor i præmis 64-73 nævnte særlige omstændigheder konstateres, at sagsøgeren i den foreliggende sag har afgivet en »frivillig […] og informeret viljestilkendegivelse«. En opmærksom læsning af informationerne fra Parlamentet burde nemlig have gjort det muligt for en rimeligt opmærksom andrager at vurdere rækkeviden og konsekvenserne af sin

handling. I øvrigt var denne viljestilkendegivelse specifik, idet Parlamentet informerede sagsøgeren om den omstændighed, at hans klage, der nødvendigvis drejede sig om de ovenfor i præmis 70 angivne betragtninger, ville være tilgængelig på internettet. Endelig har sagsøgeren ved at afkrydse de felter i formularen, der vedrører den offentlige behandling og optagelsen i et offentligt onlineregister, udtrykkeligt givet sit samtykke, uden at hans samtykke indirekte skal udledes af en sådan handling.

75 Samtlige disse omstændigheder adskiller afgørende nærværende sag fra de faktiske omstændigheder, der lå til grund for dommen i sagen V mod Parlamentet (dom af 5.7.2011, V mod Parlamentet, F-46/09, Sml. Pers., EU:F:2011:101, præmis 138), i hvilken den registrerede ikke havde givet noget samtykke til at lægeoplysninger vedrørende vedkommende blev videregivet fra Kommissionen til Parlamentet.

76 På grundlag af samtlige ovenstående betragtninger finder Retten, at sagsøgeren i den foreliggende sag havde givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen af de pågældende følsomme oplysninger som omhandlet i artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning nr. 45/2001.

77 Hvad for det andet angår de personoplysninger, som ikke er listet blandt dem, der er nævnt i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 45/2001 (såsom de personoplysninger, der vedrører sagsøgerens karriere), er disses behandling underlagt den i artikel 5 i forordning nr. 45/2001 indeholdte ordning. I henhold til forordningens artikel 5, litra d), må behandling kun finde sted, bl.a. hvis den registrerede utvetydigt har givet sit samtykke. Med andre ord kan behandlingen finde sted, når den registrerede med sikkerhed og utvetydigt har givet sit samtykke.

78 Det skal bemærkes, at artikel 5 i forordning nr. 45/2001 imens nævnte forordnings artikel 10, stk. 2, litra a), stiller krav om, at samtykket skal være udtrykkeligt, kræver, at et samtykke er givet utvetydigt. Som EDPS har anført, er det i betragtning af de følsomme personoplysningers art logisk at være af den opfattelse, at betingelserne for det i artikel 5, litra d), i forordning nr. 45/2001 omhandlede samtykke ikke kan være strengere end de i forordningens artikel 10, stk. 2, litra a), indeholdte betingelser.

79 Følgelig bør der henvises til de i præmis 57-74 ovenfor nævnte betragtninger, der i den foreliggende sag skal anvendes mutatis mutandis på behandlingen af andre personoplysninger end sagsøgerens følsomme personoplysninger. Hvad navnlig angår formålet med andragendet skal det understreges, at det specifikt sigtede på den omstændighed, at en EU-institution ikke på behørig vis havde taget hensyn til sagsøgerens personlige situation i forhold til hans karriere.

80 Under disse omstændigheder finder Retten, at sagsøgeren ubestrideligt afgav en »frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse« i forhold til Parlamentets behandling af hans personoplysninger og bl.a. videregivelsen af disse oplysninger i forbindelse med Parlamentets behandling af et andragende.

81 De i artikel 5 i forordning nr. 45/2001 indeholdte begrundelser for behandling af oplysninger er ikke kumulative, og det er, som det fremgår af ordlyden af denne bestemmelse, ikke nødvendigt at undersøge, om behandlingen af personoplysningerne ligeledes var begrundet i henhold til en af de andre af Parlamentet påberåbte bestemmelser.

82 På baggrund af det ovenstående finder Retten ikke, at Parlamentet ved at videregive de pågældende personoplysninger på internettet har begået en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af en retsregel.

83 For det tredje skal det bemærkes, at meddelelsen, for så vidt som den angiver, at sagsøgerens søn lider af et alvorligt mentalt eller fysisk handicap, ligeledes indeholder følsomme personoplysninger vedrørende sønnen, selv om han ikke nævnes ved navn heri.

84 Idet der ikke foreligger oplysninger om, at sagsøgeren er den retlige repræsentant for sin søn, kan det udtrykkelige samtykke, som sagsøgeren har givet, ikke retfærdiggøre Parlamentets behandling af de nævnte oplysninger i henhold til artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning nr. 45/2001.

85 Imidlertid er sagsøgerens søn ikke part i nærværende sag. Som netop anført er der desuden ikke noget, der tyder på, at sagsøgeren er den retlige repræsentant for sin søn, eller at han har fået mandat til at anlægge nærværende sag på sidstnævntes vegne.

86 I denne henseende skal det bemærkes, at det i henhold til retspraksis med henblik på at garantere den effektive virkning af betingelsen om tilsidesættelse af en retsregel, der tillægger borgerne rettigheder, er nødvendigt, at den beskyttelse, som den påberåbte regel giver, er effektiv i forhold til den person, der påberåber sig den, og følgelig, at denne person er blandt de personer, som den pågældende regel tillægger rettigheder. Der kan således ikke tilkendes erstatning i henhold til en regel, der ikke beskytter borgeren selv mod den ulovlighed, som han har påberåbt sig, men en anden borger (dom af 12.9.2007, Nikolaou mod Kommissionen, T-259/03, EU:T:2007:254, præmis 44, og af 9.7.2009, Ristic m.fl. mod Kommissionen, T-238/07, EU:T:2009:263, præmis 60). Heraf følger, at sagsøgeren ikke i forbindelse med sin erstatningssag kan påberåbe sig ulovligheder, der følger af den påståede tilsidesættelse af tredjemands rettigheder, herunder hans søns.

– Efter anmodningen om fjernelse af oplysningerne fra webstedet

87 Det skal dernæst undersøges, hvorvidt Parlamentets adfærd efter anmodningen om at fjerne sagsøgerens personoplysninger fra dets websted kan udgøre en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder.

88 Ifølge sagsøgeren reagerede Parlamentet, da sagsøgeren anmodede om, at personoplysningerne blev fjernet fra Parlamentets websted, i første omgang negativt og efterkom kun anmodningen efter sagsøgerens advokats indgriben, hvilket er i strid med retten til at få personoplysninger slettet. I øvrigt betyder den omstændighed, at Parlamentet accepterede at slette oplysningerne, at Parlamentet stiltiende anerkendte, at offentliggørelsen var ulovlig. Endelig har sagsøgeren tilføjet, at Parlamentet har tilsidesat artikel 12 i gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende forordning nr. 45/2001.

89 I det væsentlige kræver sagsøgerens argumenter en analyse af to spørgsmål: for det første spørgsmålet, om sagsøgeren havde ret til at opnå, at personoplysningerne blev fjernet, og for det andet, om Parlamentet har foretaget en omhyggelig behandling af denne anmodning.

90 For så vidt angår det første spørgsmål skal det bemærkes, at artikel 16 i forordning nr. 45/2001, således som sagsøgeren selv medgiver, alene giver ret til at kræve, at personoplysningerne slettes, hvis behandlingen af dem er ulovlig (jf. i denne retning dom af 16.9.2009, Vinci mod ECB, F-130/07, Sml. Pers., EU:F:2009:114, præmis 66 og 67). Derfor kan denne bestemmelse ikke påberåbes til støtte for en anmodning om sletning, når behandlingen er lovlig, som det er tilfældet i den foreliggende sag (jf. præmis 52 ff.). Den omstændighed, at Parlamentet besluttede at efterkomme anmodningen, udgør ikke i sig selv en anerkendelse af, at den oprindelige offentliggørelse var ulovlig. I denne henseende skal der mindes om, at Parlamentet forklarede, at det slettede oplysningerne af høflighed.

91 I øvrigt skal det konstateres, at den registrerede i henhold til artikel 18 i forordning nr. 45/2001 har ret til af vægtige legitime grunde, der vedrører den pågældendes særlige situation, til enhver tid at gøre indsigelse mod, at personoplysninger vedrørende ham selv gøres til genstand for behandling, undtagen, bl.a., når vedkommende utvetydigt har givet sit samtykke som omhandlet i samme forordnings artikel 5, litra d).

92 Derudover skal det, for så vidt som behandlingen af oplysningerne i den foreliggende sag fandt sted på grundlag af den registreredes samtykke, bemærkes, at forordning nr. 45/2001 ikke udtrykkeligt fastlægger muligheden for at trække det oprindeligt afgivne samtykke tilbage.

93 I lyset af de foranstående betragtninger finder Retten ikke, at sagsøgeren kunne påberåbe sig en ret til sletning af de pågældende personoplysninger på grundlag af forordning nr. 45/2001. Det skal tilføjes, at sagsøgeren ikke gyldigt har påberåbt sig noget andet grundlag for sin anmodning om sletning. Under alle omstændigheder skal der mindes om, at Parlamentet til trods for, at der ikke forelå nogen bindende forpligtelse, slettede oplysningerne fra sit websted.

94 Endelig bør det bemærkes, at den sag, der gav anledning til dom af 13. maj 2014, Google Spain og Google (C-131/12, Sml., EU:C:2014:317), om »retten til at blive glemt« på internettet, vedrørte faktiske og retlige omstændigheder, der var meget forskellige fra de her foreliggende. Selv om Domstolen i denne dom i det væsentlige fandt, at en sådan ret kunne eksistere på visse betingelser, skal det navnlig konstateres, at de bestemmelser i direktiv 95/46, som Domstolen baserede sin begrundelse på [dvs. artikel 7, litra f), artikel 12, litra b), og artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 95/46], afviger betydeligt fra de bestemmelser, der er omhandlet i nærværende sag, som hovedsageligt er knyttet til spørgsmålet om den registreredes samtykke. Det skal nemlig bemærkes, at den registrerede i Google-sagen – til forskel fra den foreliggende sag – ikke havde givet sit samtykke til den oprindelige offentliggørelse af sine personoplysninger.

95 For så vidt angår det andet spørgsmål har sagsøgeren ikke påberåbt sig tilsidesættelsen af en retsregel eller et retsprincip i det tilfælde, hvor Parlamentets oprindelige offentliggørelse havde været lovlig, som det var tilfældet i den foreliggende sag.

96 Det skal først bemærkes, at artikel 12, stk. 3, i gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende forordning nr. 45/2001 om ret til sletning bestemmer:

»Den registeransvarlige skal svare inden for en frist på 15 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodningen om sletning. Hvis anmodningen imødekommes, sker sletningen omgående. Hvis den registeransvarlige finder anmodningen uberettiget, råder han over en frist på 15 arbejdsdage til at orientere den registrerede ved begrundet skrivelse.«

97 Det følger af denne bestemmelse, at Parlamentet råder over en frist på 15 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodningen om sletning, uanset om denne er berettiget eller uberettiget. I den foreliggende sag sendte sagsøgeren sin anmodning til tjenesten »Europe direct contact centre« ved Kommissionen, der fremsendte den til Parlamentet den 10. april 2012. Sidstnævnte svarede på anmodningen inden for den fastsatte frist. I modsætning til det, sagsøgeren har gjort gældende, afviste Parlamentet aldrig hans anmodning. Som det fremgår af svarene af 20. april 2012, 24. september 2012 og 10. januar 2013, imødekom Parlamentet i virkeligheden sletningen, mens det med rette understregede, at offentliggørelsen var lovlig.

98 Personoplysningerne blev slettet omkring den 8. oktober 2012 ifølge Parlamentet og omkring den 10. januar 2013 ifølge sagsøgeren.

99 I svarskriftet har Parlamentet anført, at der skulle en vis tid til for at finde de dokumenter, der indeholdt sagsøgerens oplysninger, og for at træffe de nødvendige tekniske foranstaltninger. Som Parlamentet har forklaret under retsmødet som svar på Rettens spørgsmål, er fuldstændig sletning fra internettet en teknisk vanskelig procedure. Det er Rettens opfattelse, at det er tekniske vanskeligheder, der forklarer det tidsrum, som Parlamentet, hvis tekniske tjenester måtte gribe ind ved flere lejligheder for at slette de pågældende oplysninger, var nødt til at bruge, og at Parlamentet ikke oprindeligt gav afslag på sagsøgerens anmodning.

100 Det skal bemærkes, at artikel 12, stk. 3, i gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende forordning nr. 45/2001 bestemmer, at hvis anmodningen imødekommes, sker sletningen omgående. Imidlertid sigter bestemmelsen på situationer, hvor anmodningen imødekommes, fordi den er begrundet – dvs. fordi behandlingen er ulovlig. Under disse omstændigheder er det logisk, at sletningen skal ske omgående. Til gengæld er der, når anmodning som i den foreliggende sag er ugrundet, men

imødekommes af høflighed, ikke nogen grund til at indføre en pligt til »omgående« gennemførelse. I dette tilfælde er Parlamentet alene forpligtet til at holde sit løfte inden for en rimelig frist. Henset til de forklaringer, som Parlamentet har afgivet, finder Retten i den foreliggende sag ikke, at Parlamentet har begået en ulovlighed i forbindelse med behandlingen af anmodningen om sletning, herunder i forbindelse med dens gennemførelse.

101 På baggrund af det ovenstående finder Retten ikke, at Parlamentet efter sagsøgerens indgivelse af anmodningen om sletning har begået en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af en retsregel.

Regler om beskyttelse af privatlivets fred

102 For så vidt angår de regler om beskyttelse af privatlivets fred, som sagsøgeren har påberåbt sig, skal det bemærkes, de grundlæggende rettigheder i medfør af artikel 6, stk. 3, TEU, som de er garanteret ved EMRK, udgør generelle principper i EU-retten, selv om Unionen ikke deltager i EMRK. Til gengæld er konventionen om rettigheder for personer med handicap blevet ratificeret af Unionen.

103 Uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt EMRK og konventionen om rettigheder for personer med handicap efter deres art og opbygning (dom af 23.11.1999, Portugal mod Rådet, C-149/96, Sml., EU:C:1999:574, præmis 47, og af 3.2.2005, Chiquita Brands m.fl. mod Kommissionen, T-19/01, Sml., EU:T:2005:31, præmis 114) indeholder bestemmelser, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder, skal det konstateres, at sagsøgeren har begrænset sig til at påberåbe sig tilsidesættelsen af artikel 22 i konventionen om rettigheder for personer med handicap uden at fremføre nogen specifikke argumenter til støtte for denne påstand.

104 Det samme gælder for den påståede tilsidesættelse af artikel 8 i EMRK. I denne forbindelse har sagsøgeren begrænset sig til at citere tre af Menneskerettighedsdomstolens domme, der ifølge sagsøgeren viser, at retten til respekt for privatlivet omfatter retten til at hemmeligholde sin helbredstilstand (Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom S. og Marper mod Det Forenede Kongerige, nr. 30562/04 og 30566/04, 4.12.2008) såvel som retten til, at oplysninger vedrørende arbejdslivet ikke videregives (Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom Amman mod Schweiz, nr. 27798/95, 16.2.2000, og Rotaru mod Rumænien, nr. 28341/95, 4.5.2000). Imidlertid drejer disse domme sig om situationer, der er meget forskellige fra den foreliggende sag – bl.a. om opbevaring af biometriske data for personer, der er mistænkt for at have begået strafbare handlinger, aflytning af en erhvervsmæssig telefonsamtale og offentlige myndigheders oprettelse af en aktmappe indeholdende diverse personlige oplysninger.

105 I øvrigt omhandler dom af 5. oktober 1994, X mod Kommissionen (C-404/92 P, Sml., EU:C:1994:361), som sagsøgeren har nævnt til støtte for sine anbringender, ligeledes et helt andet spørgsmål – bl.a. Kommissionens afslag på at ansætte en person efter at have foretaget undersøgelser, som kunne give grundlag for en mistanke om, at personen var smittet med AIDS-virus, til trods for vedkommendes indsigelse mod gennemførelsen af sådanne undersøgelser. Det skal konstateres, at dom V mod Parlamentet, nævnt ovenfor i præmis 75 (EU:F:2011:101, præmis 110 ff.), ligeledes vedrører en situation, der ikke er sammenlignelig, idet den drejer sig om Kommissionens overførsel af lægelige oplysninger om en forhenværende ansat ved Kommissionen til Parlamentet uden den berørte parts samtykke, hvilket førte til, at Parlamentet trak sit ansættelsestilbud tilbage.

106 I lyset af de ovenstående betragtninger er det derfor vanskeligt at finde en parallel eller en lighed mellem de omstændigheder, der gav anledning til disse domme, og den situation, der er genstand for nærværende sag, der kan underbygge sagsøgerens argumenter.

107 I øvrigt kan det af de i præmis 52 ff. anførte grunde ikke sluttes, at der er tale om, at »en offentlig myndighed gør indgreb« i forhold til privatlivet som omhandlet i artikel 8 i EMRK, når sagsøgeren har givet sit samtykke til videregivelsen af oplysninger som i det pågældende tilfælde.

108 Følgelig finder Retten ikke, at sagsøgeren har godtgjort, at der foreligger en tilsidesættelse af konventionen om rettigheder for personer med handicap eller af EMRK fra Parlamentets side.

109 På baggrund af det ovenstående skal argumenterne om Parlamentets retsstridige adfærd forkastes.

110 Idet de tre betingelser for Unionens erstatningsansvar uden for kontraktforhold er kumulative (dom af 10.7.2014, Nikolaou mod Revisionsretten, C-220/13 P, Sml., EU:C:2014:2057, præmis 52), skal søgsmålet afvises i sin helhed, uden at det er nødvendigt at undersøge argumenterne vedrørende skaden og årsagsforbindelsen. Ikke desto mindre finder Retten det hensigtsmæssigt at behandle disse argumenter.

2. *Om skaden og årsagsforbindelsen*

Parternes argumenter

111 Sagsøgeren har gjort gældende, at Parlamentets retsstridige adfærd har påført ham en økonomisk og ikke-økonomisk skade.

112 For det første har sagsøgeren anført, at han var tvunget til lade sig bistå af en juridisk rådgiver, og at det først var efter to opfølgninger fra dennes side, at Parlamentet fjernede dokumentet fra dets websted. Som følge heraf afholdt sagsøgeren udgifter for et beløb på 1 000 EUR, hvilket udgør hans økonomiske tab.

113 Hvad for det andet angår den ikke-økonomiske skade har sagsøgeren anført, at den udspringer af Parlamentets hånlige og forhalende holdning, der sårede ham dybt og forårsagede ham væsentlig stress, idet han var bekymret for, at hans søn, der lider af en alvorlig psykisk sygdom og er meget sårbar, kunne få kendskab til de offentliggjorte oplysninger. Han vurderer efter ret og billighed, at den ikke-økonomiske skade beløber sig på 40 000 EUR.

114 I replikken har sagsøgeren gjort gældende, at det tidsrum, der forløb mellem offentliggørelsen og anmodning om sletning, ikke har nogen betydning. I øvrigt har han anført, at han indgav sin anmodning om sletning øjeblikkeligt, så snart han fik kendskab til offentliggørelsen af oplysningerne.

115 Sagsøgeren mener, at der er direkte årsagsforbindelse mellem ulovligheden og skaden, da denne er en følge af Parlamentets offentliggørelse af oplysningerne såvel som vanskelighederne med at opnå, at oplysningerne blev fjernet.

116 Parlamentet har ikke bestridt, at sagsøgeren, såfremt det godtgjordes, at der forelå en retsstridig adfærd, har lidt en økonomisk skade på grund af udgifter til advokat. Imidlertid mener Parlamentet ikke, at sagsøgeren har påvist, at der foreligger en ikke-økonomisk skade.

117 Endelig har Parlamentet ikke bestridt, at der foreligger årsagsforbindelse, såfremt Retten finder, at der er tale om ulovlig adfærd, og at sagsøgeren har lidt en skade.

Rettens bemærkninger

118 Der skal i henhold til retspraksis mindes om, at der hvad angår betingelsen om tab skal foreligge et faktisk tab, som skal være sikkert. Derimod kan der ikke ydes erstatning for et rent hypotetisk og ubestemt tab (dom af 28.4.2010, BST mod Kommissionen, T-452/05, Sml., EU:T:2010:167, præmis 165). Imidlertid er betingelsen om, at der skal være vished for, at der er lidt et tab, opfyldt,

såfremt tabet er umiddelbart forestående og kan påregnes med tilstrækkelig sikkerhed, også selv om det endnu ikke kan opgøres nøjagtigt (dom af 14.1.1987, Zuckerfabrik Bedburg m.fl. mod Rådet og Kommissionen, 281/84, Sml., EU:C:1987:3, præmis 14).

119 Det er den part, som gør gældende, at Unionen har pådraget sig et ansvar, der skal fremlægge beviser for tilstedeværelsen og omfanget af den påberåbte skade og påvise, at der er en tilstrækkeligt direkte årsagsforbindelse mellem skaden og den påtalte adfærd, den pågældende institution har udvist (dom BST mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 118, EU:T:2010:167, præmis 167).

120 Det skal bemærkes, at Parlamentet ikke har bestridt den af sagsøgeren påberåbte økonomiske skade – dvs. hans advokatomkostninger – såfremt det findes, at der foreligger en retsstridig adfærd.

121 Hvad til gengæld angår den ikke-økonomiske skade skal det konstateres, at sagsøgeren ikke har påvist, at der foreligger en sådan skade. Sagsøgeren har begrænset sig til at hævde, at Parlamentets hånlige og forhalende holdning havde såret ham dybt og forsaget ham væsentlig stress, uden at fremlægge noget bevis for denne påstand. Herefter må denne påstand forkastes.

122 I lyset af det ovenstående skal sagsøgerens argumenter om, at der foreligger en ikke-økonomisk skade, forkastes.

123 Endelig skal det bemærkes, at der antages at foreligge årsagsforbindelse, når der er en direkte årsagssammenhæng mellem den fejl, som den pågældende institution har begået, og den påberåbte skade, hvilken forbindelse sagsøgeren skal bevise (dom af 28.9.1999, Hautem mod EIB, T-140/97, Sml. Pers., EU:T:1999:176, præmis 85). I henhold til fast retspraksis skal tabet være en tilstrækkelig direkte følge af den adfærd, som bebrejdes institutionen (dom af 25.6.1997, Perillo mod Kommissionen, T-7/96, Sml., EU:T:1997:94, præmis 41).

124 Det følger af retspraksis, at selv om man ikke kan forbyde de berørte at søge råd hos en advokat på klagestadiet, er dette deres eget valg, som under ingen omstændigheder kan lægges den sagsøgte institution til last (dom af 9.3.1978, Herpels mod Kommissionen, 54/77, Sml., EU:C:1978:45, præmis 48, af 28.6.2007, Internationaler Hilfsfonds mod Kommissionen, C-331/05 P, Sml., EU:C:2007:390, præmis 24, og af 8.7.2008, Franchet og Byk mod Kommissionen, T-48/05, Sml., EU:T:2008:257, præmis 415). Udgifterne, der således er afholdt af klageren af egen fri vilje, kan derfor ikke tilregnes Parlamentet (jf. i denne retning dom Internationaler Hilfsfonds mod Kommissionen, EU:C:2007:390, præmis 27). Følgelig er der ikke nogen årsagsforbindelse mellem den påståede økonomiske skade, som sagsøgeren har lidt, og Parlamentets handlinger.

125 Af denne årsag skal sagsøgerens argumenter vedrørende årsagsforbindelsen mellem den påståede ulovlighed og den økonomiske skade også forkastes.

126 Under disse omstændigheder skal sagsøgerens påstand om erstatning for den påståede skade forkastes som ugrundet.

Sagens omkostninger

127 Ifølge Rettens procesreglements artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgeren har tabt sagen og pålægges derfor at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Parlamentets påstand herom.

128 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, skal EDPS bære sine egne sagsomkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Sjette Afdeling):

1) Europa-Parlamentet frifindes.

2) CN betaler Parlamentets omkostninger og bærer sine egne omkostninger.

3) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) bærer sine egne omkostninger.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 3. december 2015.

Underskrifter